LAIKAS

Nr. 449 XX M.

PERIODICO QUINCENAL LITUANO — 6 DE AGOSTO DE 1969

"EL TIEMPO"
Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 937.549
Director resp. — AGUSTIN STEIGVILA

CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL
Franqueo Pagado
Conseción Nº 4015
Tarifa Reducida
Conseción Nº 1384

Maskva, Pekinas ir Lietuviai

Niekas šiuo metu Lietuvoj taip šiurpiai neprimena priklausomybės rusams, kaip kinai. Iš Maskvos sklindantieji gausūs pamokymai, raginimai, įsakai ir reikalavimai jau įprasta, neišvengiama kasdienybė. Bet žinia apie rusų susirėmimus su kinais Usurio upės salose sukrėtė daugybę Lietuvos žmonių net šiurpiau, negu Čekoslovakijos įvykiai. Ir tada nemaža buvo pašauktų nuo kasdieninio darbo vykti "kažkur" bet buvo tikima, kad labai daugelio nešauks, ir kad čia nebus rimto susirėmimo. (Nors, sako, buvo vienas kitas ir iš Čekoslovakijos karste grįžęs . . .).

Karo su kinais grėsmė pergyvenama žymiai stipriau. Visi spėja, teisingiau pasakius — žino, kad tuo atveju bus daug pašauktų ir reiks eit gint svetimų reikalų begalinėj tolybėj . . . Čia tai jau kaip niekad buvo pasigesta nepriklausomybės nuo rusų.

Kai Usurės susirėmimas Rusijoj sukėlė nacionalizmo ir net šovinizmo bangas, lietuviai tylomis sau taria "tepasikaria abeji". Šūkiai apie močiutės Rusijos šventasias sienas lietuvių nejaudina. Nei maoizmas turi pasekėjų Vilniuj ar Kaune — nuo jo per stipriai dvelkia ta taip gerai pažįstamaja tvarka, kurią lietuviams tenka kęsti jau 29 metai.

Grėsmė, kad gali tekti palikti net ir šiltesniąsias rusų priklausomybėj įgytas vietas ir eit galvų guldyt už kažkokias nežinomas žemes, pasidarė ryškiai akivaizdi, kai laikraščiuose pasirodė tenai jau žuvusių pavardės. Už tą reikalą tikrai Lietuvoj niekas nenori mirt. Visi baimingai sekė, ar nepamatys pažįstamų pavardžių tuose sąrašuose. Tuo tarpu lietuviškų pavardžių žuvusių sąrašuose nebuvo. Bet lietuvių, nusiųstų saugoti Kinijos pasienio yra. Apie tai buvo, lyg ir netyčia, prasitarta "pasieniečio dienos" (gegužės 28) proga. Gal ir ne visai netyčia. Kodėl kaip tik šiemet TIESA reportažo tai dienai parengti savo fotokorespondentą Vytautą Žemaitį nusiuntė į tą pasienį, į Domanskio salas Usurio upėj . . . Ir tasai rado, kad tas salas "ilgą laiką saugojo" ir "ne kartą išprašė kinų kareivius iš mūsų žemės" kapitonas Jonas Steponavičius. Pasisekė tam, nes jau perkeltas kažkur prie Baltijos kranto. Bet ir dabar korespondentas iš Vilniaus, vos tik pasisuko, bematant susidūrė su būriu lietuvių, saugančių tą "rusų" žemę. Sutiko karininkų, seržantų ir eilinių. Štai keletas pavardžių lietuvių, saugančių "tėvynę" ties Usurio krantais: Vytautas Grigaravičius (devyniolikmetis jaunuolis, Boriso Bogdanovo, rusų karininko, įsakančia ranka siunčiamas "žarijų semti"), Stasys Latkauskas iš Alytaus, Jonas Repečka iš Ukmergės, Valerijus Rainys iš Raseinių, Zenonas Bružinskas iš Rietavo . . . Tai tik vienoj užtvaroj. Ir tai dabar, kol karo žiežirbos dar tik kada nekada blyksteli.

(ELTA)

IŠ VISO PASAULIO

• **Italijoje** tebesitęsia valdžios krizė, suskilus socialistų blokui į tris dalis dėl laikysenos su komunistų partija. Paskutinė socialistų grupė SIUP nuėjo su komunistais, o dvi PSI ir PSIU pasiliko su krikščioniais demokratais bandyti sulibdyti naują valdžią. Anarchistai atsisakė įeiti valdžion, kaip visuomet. Vyksta valdžios krizė tuo metu, kai reikia priimti biudžetą kyla kainos ir vis nerimauja darbininkai. Rimtesnių streikų nebuvo, mat neaišku prieš ką reikia streikuoti kai valdžios nėra.

• **Žymus Sov. Rusijos rašytojas** Anatoly Kuznecof, atvykęs į Londoną dešimties dienų vizitui, paprašė Anglijos valdžios asilo teisių, atsisakydamas grįžti į Sov. Sąjungą.

• Japonų spauda skelbia, kad jų viena firma išradusi tokį prietaisą, kurį prijungus prie paprasto televizijos aparato gaunasi spalvotas paveikslas.

• Tarp Honduras ir El Salvador valstybių kilęs karas, kuris tęsėsi 4 dienas ir pareikalavęs daugiau trijų tūkst. aukų, kitoms valstybėms tarpininkaujant, pasibaigė.

• Viso pasaulio dėmesį sukoncentravo liepos 20 d. trijų amerikiečių astronautų žygis į mėnulį. Neil Amstrong ir Edwin Aldrin buvo pirmieji žmonės nusileidę mėnulyje. Milijonai žmonių visame pasaulyje stebėjo su dideliu susijaudinimu jų kiekvieną žingsnį. Aprūpinti geriausiais pasaulyje aparatais, jie galėjo pranešinėti žemei visą, ką mato ir jaučia. Astronautai paliko mėnulyje amerikiečių vėliavą, paminklinį įrašą ir keletą instrumentų. Nusileidimo vieta — Ramybės Jūra. Astronautai padarė labai daug nuotraukų ir surinko akmenų ir mėnulio paviršiaus medžiagos, kurie buvo pargabenti į žemę tyrimams. Telefonu iš Baltųjų Rūmų juos pasveikino Amerikos prez. Niksonas. Apsaugoti žemės gyventojus nuo galimų pavojų, astronautai šiuo metu randasi 40 dienų karantine. Keliom dienom ankščiau ir rusai buvo slaptai paleidę rakietą be žmogaus į mėnulį, bet ji sudužo atsimušusi į mėnulio paviršių Žygis į mėnulį laikomas didžiausiu žmogaus genijaus laimėjimu mūsų amžiuje. Siekdami toliau amerikiečiai paleido rakietą į Marso planetą, kuri jau galėjo prisiartinti trijų su virš tūkst. kilm. atokumu iki šio dangaus kūno.

• **Ispanija** grįžta prie monarchijos. Ispanijos vyriausybės galva generolas Franco, savo įpėdiniu valdžioje paskyrė princą Juan Carlos de Borbon, Ispanijos karališkosios karūnos paveldėtoją. Tauta su gen. Franco parinkimu sutiko, parlamentas patvirtino jo teises Princas Juan Carlos rugpiūčio 14 d. pirmą kartą dalyvaus oficialiai ministrų tarybos posėdyje, kuriam pirmininkaus gen. Franco.

JAUNIMAS PRADEDA NAUJĄ MĖNULIO ERĄ KARTU SU

CL 67

RUGPIŪČIO 9 d. 21 val.
LIETUVIŲ CENTRE, Tabarė 6950, Cap. Fed.

SLA 2-as Skyrius rengia
pirmutinę ŽUVAUTOJŲ VAKARIENĘ,

kuri įvyks rugpiūčio (agosto) 16 dieną 21 val. Dr. Kudirkos salėje Av. San Martin 3175 Lanus. Bus patiekta įvairių žuvų patiekalų.

Po vakarienės bendri šokiai grojant orkestrui "Ostende".

Įžangas prašome įsigyti iš anksto arba užsakyti telefonu: J. L. Stankevičius 241-0933, J. Stalioraitis 247-1921, J. Rudėnas 69-7532.

Visus maloniai kviečia atsilankyti.

SLA 2-ro skyriaus Valdyba.

LITUANIA INMORTALIZADA POR ARGENTINOS

A mediados de julio ppdo., la Comisión Pro Repavimentación de la calle Brasil, que sirve de límite a los partidos de Avellaneda y Lanús, ofreció en el salón Lituano, Brasil 835, Avellaneda, una cena a los intendentes de los mencionados municipios, Sr. Carlos O. Radrizzani y Coronel Alberto G. Cirulli, respectivamente.

Durante el transcurso de la comida se habló intensamente sobre el tema principal que diera crígen a la citada Comisión Vecinal, cuyo presidente, Sr. Luís Diego Quatrocchi, con su palabra fácil, elocuente y convincente, hizo una exposición de los esfuerzos realizados en el transcurso de los años que se viene bregando por la repavimentación de esa importante calle y solicitó el apoyo de los dos intendentes. Tanto el Sr. Radrizzani, como el Coronel Cirulli, abundaron en elogiosos cónceptós acerca del anhelo popular, y accedieron francamente a formar parte de una delegación para entrevistar al Gobernador de la Provincia de Buenos Aires y recabar la ayuda de los fondos provinciales.

A los postres, el Sr. Quatrocchi invitó al Director de "Ecos de Lituania" y Presidente del Centro Pro Liberación de Lituania en la Argentina, para que ampliara de viva voz los considerandos para que alguna calle de Avellaneda y Lanús, ostentara el nombre de Lituania, en homenaje a los hijos de ese país báltico que colaboraron en el progreso y engrandecimiento de la Argentina en general, y de las dos localidades citadas en particular.

Así pués, el Sr. Ceferino Iujnevich-Juknevicius, en esas circunstancias hizo una rápida reseña de la llegada de los lituanos al país en los albores de la independencia, la cual ayudaron a consolidar.

Luego aludió a los inmigrantes lituanos de principios de este siglo, muchos de los cuales se establecieron en Avellaneda y Lanús, y los de la década de 1920-1930 que, con su gran afluencia, inundaron practicamente estos dos municipios nombrados. Destacó su aporte laboral, intelectual, económico, artístico y de otra índole.

El intendente de Avellaneda, Sr. Radrizzani, estuvo muy de acuerdo con los méritos aportados por los lituanos, y expresó que en base a una solicitud presentada a fines del año próximo pasado por la Comisión de Festejos Patronales de la Parroquia Madre de la Misericordia, que presidiera el Sr. Luís Diego Quatrocchi y que se registrara bajo Expte. N 28.970 — Letra P — Año 1968, ya se había considerado favorablemente, previo estudio y dictámen de la Comisión de Estudios Históricos y faltaba establecer cual sería la arteria del Partido que se bautizará con el nombre pedido. Se cambiaron opiniones y quedó definido que correspondería bautizar con el nombre de Lituania una de las calles vecinas a la Iglesia, que es el centro neurálgico de las actividades de la colectividad de la zona, y al solicitar el Sr. Radrizzani una fecha para la imposición oficial del nombre, se estableció que fuera en una próxima, que es la segunda en importancia para los lituanos, o sea el Día de la Nación Lituana que se celebra el 8 de setiembre. El Sr. Intendente de Avellaneda prometió públicamente emitir antes de esa fecha del presente año la ordenanza respectiva y asistir personalmente a las ceremonias de bendición e inauguración de la calle Lituania.

Por su parte el Coronel Cirulli, titular de la Intendencia de Lanús, también reconoció que el municipio tenía una deuda de gratitud para con los lituanos, que propenden al progreso general y que cuentan en la zona con una asociación tan importante y activa, como es la Sociedad Lituanos Unidos — Susivienijimas. Por todo ello consideraba muy justo que una calle de Lanús se denominara Lituania. Pero, para ello, requería la presentación de un memorándum, con la solicitud oficial suscripta por representantes de la colectividad.

Para cumplir todas estas gestiones, ya se ha formado una Comisión Provisoria, integrada por representantes de las más importantes organizaciones lituanas, que está programando, en primer término, el acto de la imposición del nombre Lituania en Avellaneda y ha solicitado a la Sociedad Susivienijimas que indique una calle adecuada en el municipio de Lanús para los mismos fines. La actuación de esta Comisión Provisoria quedará supeditada a la decisión de la reunión plenaria del Consejo de Organizaciones y Prensa Lituana de la Argentina en su sesión del 8 de agosto próximo.

Como corolario cabe destacar la satisfacción de la colectividad lituana por este hermoso gesto de los argentinos, expresado por los Sres. Intendentes de Avellaneda y Lanús, que inmortalizará el nombre de Lituania en este benemérito país de los argentinos e impregnará de eterna gratitud el corazón de los lituanos y sus descendientes.

Ceferino Iujnevich.

Pasaulio Lietuviai

Vysk. Povilas Marcinkus
Popiežiaus kelionių palydovas - organizatorius

Vysk. Povilas Marcinkus yra Š. Amerikoje gimęs lietuvis vyskupas, nesenai popiežiaus Povilo VI konsekruotas vuskupu. Jo funkcijos yra pačiame Vatikane. Vysk. Marcinkus yra popiežiaus nuolatinis kelionių organizatorius ir palydovas. Šio mėnesio 31 d. popiežius išvyko į Ugandą (Afrika) trijų dienų vizitui. Kaip vysk. Marcinkus pareiškė spaudai, popiežius Afrikoje susitiks su mažiausiai septyniais Afrikos valstybių vadais. Jis susitiks su: Julius Neyerere - Tanzania, Kenneth Kaudan - Zambia, Joseph Mobutu - Congo Kinshasa, Gregoire Kayibanda - Ruanda, Michael Micombero - Burundi, Jean Bedel Bokassa - Afrikos Centralinė respublika. Be to Ugandos prezidentas A. Milton Obote, bus jo Šventenybės globėjas ir nuolatinis oficialus palydovas Afrikoje. Vysk. Marcinkus pareiškė, kad Kenya valstybės vyriausybė pasiųsianti atstovą, atstovauti prez. Jomo Kenyattą, kuris dėl senatvės negali

Vysk. Povilas Marcinkus.

keliauti. Rugpiūčio 2 d. popiežius susitiks su kitų religijų atstovais. Tas susitikimas vyks vienoje anglikonų bažnyčioje Nemugongo mieste netoli Kampala. Vyskupas Pov. Marcinkus ir šioje popiežiaus kelionėje lydės jį ir bus nuolat šalia, kaip jo dešinė ranka.

ir patvirtintas Vatikano. A. Saulaitis mokyklą pradėjo lankyti tremtinių stovykloje Augsburge. 1949 m. atvyko į Š. Ameriką, kur lankė įvairias mokyklas 1957 m. baigė universitetą chemijos skyrių. 1961 m. pradėjo studijuoti filosofiją. Tais pačiais metais įstojo pas jėzuitus. 1965 m. gavo filosofijos magistro laipsnį. Nuo 1966 m. studijavo teologiją. Kun. A. Saulaitis turi seserį — vienuolę — vargdienę seselę Jurgitą, kuri nesenai išleido savo eilėrščių rinkinį.

MIRĖ SPAUDOS VETERANAS Dr. PIJUS GRIGAITIS

Čikagoje, eidamas šaligatviu, gegužės 22 d. krito ir mirė dr. Grigaitis būdamas 85 m. amž. širdies smūgio ištiktas. Buvo ilgametis "Naujienų" dienraščio redaktorius, aktyvus visuomeninėje ir politinėje srityje, atstovaudamas socialistinę srovę. Visu frontu jis stovėjo už Lietuvos nepriklausomybę. Kai kiti jo srovei artimi žmonės, revoliucijos šalininkai, nuėjo su komunizmu, Grigaitis aiškiai išėjo kovon prieš jį. Dar būdamas Lietuvoje kovojo prieš caro valdžią, velionis kaip kovotojas reiškėsi ir JAV-bėse. Lietuvos nepriklausomybė jos laisvė jam buvo šventi dalykai. Kalbėdamas per Vasario 16 dienos minėjimus tai pabrėždavo nepagailėdamas aštraus žodžio ypač tiems, kurie pritaria sovietinei Lietuvos okupacijai. Jis mokėjo dirbti bendrą darbą su įvairiom politinėm grupėm demokratinėje dvasioje. Vienas iš ALTo steigėjų ir nuolatinis jo veikėjas, taip pat vienas iš BALFo steigėjų, Susivienijimo žymus veikėjas, SLA seimų nuolatinis dalyvis. Rėmė Dariaus ir Gireno skridimą bei organizavo Lituanica II, F. Vaitkaus skridimą. Dr. G. Buvo gimęs Gudelių km. Kudirkos Naumiesčio valšč. 1906 m. pabėgęs iš Suvalkų kalėjimo gyveno JAV.

• **Balio Sruogos** kacetinių atsiminimų knyga "Dievų miške" išversta į prancūzų kalbą. Ją išleido Diderot leidykla Paryžiuje.

• **Kalbininkas prof. dr. Pranas Skardžius** sukako 70 m. amž. Kilęs iš Subačiaus, Panevėžio apskr. Lietuvių k. studijavo Kaune, prof. K. Būgos ir prof. J. Jablonskio vadovybėje. Daktaro laipsnį įsigyjo Leipzigo universitete. V. D. Universitete dirbo kaip lietuvių kalbos profesorius. Prof. Skardžius nemažai reiškėsi spaudoje duodamas studijų ir straipsnių iš lituanistikos srities Lituanistikoje tebedirba ir dabar JAV, kur nesenai išleido stambų veikalą "Lietuvių kalbos kirčiavimas".

• **Lietuvių Kultūros Klubas Londone, Stuart kolegijos patalpose,** kolegijos studentams bei Anglijos visuomenei surengė porą savaičių trukusią Lietuvos gintaro parodą. Daugiau 1.000 lankytojų domėjosi ne vien gintaro istorija, bet ir pačia Lietuva bei jos geografine ir politine padėtimi. Parodos metu buvo surengtos įvairios paskaitos studentams ir visuomenei, nušviečiant Lietuvos klausimus.

• **Kanados lietuviai skautai** paskelbė savo šūkį 1969 metams: pasisekimai džiugina, nesekmės - grūdina!

• **Lietuvių Fondo** suruoštoje vakarienėje New Yorke, iš vakarienės pelno ir aukų gauta 30.000 dolerių. Graži suma!

• **Didelis jaunimo veikėjas,** ypač pas skautus, Antanas Saulaitis SJ. gegužės 17 dieną įšventintas kunigu šv. Juozapo lietuvių bažn. Warteburry, Conn. Šventinimo apeigas atliko vysk. V. Brizgys. Kun. A. Saulaitis yra pirmasis kunigas gavęs šventinimus lietuvių kalba. Šventinimo tekstas išverstas į lietuvių kalbą

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

• **Jaunieji nenusileidžia.** Europoje išgarsėjo pramoginių šokių geriausioji kauniečių pora - gydytojai Jūratė ir Česlovas Norvaišos. Jų pėdomis jau seka ir jaunimas — Maskvoje įvykusiame tarpmiestinių moksleivių pramoginių šokių konkurse I-vietą laimėjo Kauno XIV vidurinės mokyklos abiturientė E. Pocengytė ir V vidurinės mokyklos vienuoliktokas A. Galminas, įveikę visas jaunųjų šokėjų poras iš Maskvos, Leningrado ir Talino.

• **Žagarėje šiuo metu yra didelis žirgynas.** Išauginti žirgai apmokomi dar. buv. dvarininko Naryškino įruoštame manieže ir hipodrome. Trenirtuoja ir apmoko K. Natkevičius. Žagarės žirgynas esąs vienas geriausių visoje okupotoje Lietuvoje.

• **Dr. Algimantas Marcinkevičius** ir dar trys chirurgai okup. Lietuvoje atliko sudėtingą širdies operaciją: Vincui Kiudeliui iš Plungės buvo įdėti trys dirbtiniai širdies vožtuvėliai. Pirmą kartą Lietuvos medicinos istorijoje buvo 80-čiai minučių sustabdytas žmogaus širdies veikimas. Per tą laiką širdį pavadavo dirbtinės kraujo apytakos aparatas. Operacija truko 8 valandas, dalyvavo 25 įvairių sričių specialistai.

• **Vilniuje nuo senų laikų garsus** savo ypatingomis, meniškomis verbomis. Okup. Lietuvos spauda praneša, kad šiais metais Vilniuje Verbų sekmadienyje daugelis žmonių turėjo verbas. Jų galima buvo gauti prie bažnyčių arba turguje. Pamaldose dalyvavo daugiau žmonių nei paprastais sekmadieniais. Verbomis domėjosi ir liaudies meno mėgėjai. Esą daugiausia verbų atvežama iš Bulvydiškių, Pylaitės ir kitų kaimų. Tokio stiliaus verbų esama ir Lenkijos etnografiniuose muziejuose. Jos ten vadinamos Vilniaus verbomis.

• **Briedžių Lietuvos teritorijoje suskaityta** šiais metais iki 6.700, 1968 m. buvę tik 4.000. Taurųjų elnių esama apie 1.300, šernų esą visu tūkstančiu daugiau kaip buvo prieš 2-3 metus. Šiais metais busią leista apie pusę visų šernų sumedžioti. Taip pat leista medžioti ir tam tikrą skaičių briedžių.

• **Latvijoje susideginо jaunuolis.** Kaip pranešama gautame iš Latvijos laiške, vienas žydų tautybės jaunuolis studentas, prie buv. Latvijos nepriklausomybės paminklo, Rygoje, mėginęs susideginti protestuodamas prieš žydų engimą Latvijoje, ir neleidimą vykti žydams į Izraelį.

• **"Lietuviško maratono" vardu okup. Lietuvoje** praktikuojamas sportininkų bėgimas iš Trakų iki Vilniaus. Šiemet šitame 30 klm. bėgima dalyvavo 33 sportininkai, atvykę iš įvairių sovietinių respublikų. Pirmasis atbėgo pereitų metų šio bėgimo laimėtojas vilnietis L. Didžiokas, antruoju latvis, trečiuoju Vilniaus rusas. Didžiokas 30 klm. atstumą atbėgo per 1 val. 36 min. ir 56,6 sek.

• **Gegužės pirmoji buvo įprasta tvarka** švenčiama visos okup. Lietuvos miestuose, miesteliuose, kolchozuose ir sovchozuose. Nieko pažymėtino nebuvo, išskyrus karinius paradus, kurie šiais metais, pagal Maskvos patvarkymą, niekur nebuvo ruošiami.

• **Okup. Lietuvoje sukurta pirmoji** vaikams skirta opera "Buratinas", pastatyta Vilniaus operos ir baleto teatre. Libretas A. Matulio. Režisorius - bulgaras V. Popovas, dailininkas - I. Ivanovas, chormeistris - A. Krogertas, dirigentas - R. Geniušas.

• Pakelti Komjaunimo nuotaikoms, į tos organizacijos 50 metų sukakties šventę buvo atsiųstas kosmonautas Germanas Titovas. Jis viešėjo Lietuvoje penkias dienas. Buvo nuvežtas į Kauną ir į vieną kolchozą ties Kaunu. Vilniuje jam buvo surengtas specialus koncertas.

KŪRĖJAI SAVANORIAI – Kalpas Uoginius

VIENINTĖLIS TIKSLAS — LAISVĖ LIETUVAI!

Veltui dabar Lietuvos okupanto pataikūnai, savo propagandinėje spaudoje, įrodinėja, kad 1918-1919 m. Lietuvoje darbo žmonės entuziastingai su ginklu rankoje kovojo dėl komunizmo pergalės (G. Kraštas 68.XII.22 d.) Pasak rusų patarlę: "Niet semji bez uroda" galėjo atsirasti vienas kitas išgama ir lietuvių tautoje, kuris veikė priešo naudai, juo labiau, kad tauta šimtmečius buvo rusų priespaudoje, o kalbamais metais, be vietinių "poselencų", įvairių "Cetuchinų" Lietuvoje veikė iš "anapus" importuoti partizanai. Pav. Alytaus-Jėzno apylinkėse veikė Diatlovo raudonųjų partizanų būrys. Be to, bolševikai beklaidindami Lietuvos jaunimą, net savo raudonuosius pulkus "lietuviškais" pulkais buvo pavadinę, viliodami savo kariuomenėn net trigubai didesnę algą žadėjo ir daug kitokių žemiškų gėrybių siūlė. Vienok Lietuvos jaunimas, taigi darbo žmonės (nes Lietuvoje kitokių ir nebuvo) nėjo pas bolševikus. Mūsų jaunimą vedė kilni Tėvynės meilės idėja, tikėjimas į laisvą, nepriklausomą, savąją Lietuvą-Tėvynę.

Lietuviai — savanoriai kovojo ne dėl garbės, ordenų ar kitokių medžiaginių gėrybių. Vienintėlis jų tikslas buvo — Laisvė Gimtajai Šaliai.

SAVANORIŲ PRIESAIKA

1919 m. gegužės mėn. 11-tą d. Kaune, Baltosios Gulbės aikštėje, aukštai kariuomenės vadovybei, būriui dvasiškių ir kauniečių miniai dalyvaujant, šviesaus atminimo arkivyskupas Pr. Karevičius, iškilmingai priėmė pirmąją savanorių-karių priesaiką. Ta istorine proga, J. E. savo kalboje, be kito ko, pasakė: "...Tėvynė, Teisybė ir Dievas yra su jum — savanoriai — kariai. Tad būkite drąsūs ir tikėkite, jog nepaisant priešų gausos ir jų jėgos — Lietuvai laisvę ir neprii klausomybę laimėsite. ... Taip tepadeda jums Visagalis Dievas!" ...

Savanoriai priesaiką garbingai ištesėjo. Kovose su žymiai gausingesniais, geriau aprūpintais ir geriau ginkluotais priešais, nedejuodami, kantriai pakėlė visokius nedateklius, sunkų nuovargį ir skurdą, nes jų krūtinėsė liepsnojo galinga šventoji Tėvynės meilės ugnelė. Savo vėliavoje savanoriai turėjo šūkį:

"TĖVYNĖS LAISVĖ — MŪSŲ LAIMĖ"

Tremtyje atkurtos sąjungos įstatuose, pasakyta, kad kūrėjų-savanorių sąjungos tikslas — suburti visus organizuotai kovai Lietuvai išlaisvinti, o atkurtoje jų vėliavoje spindi šūkis:

"DIEVE PADĖK — TĖVYNĘ GINAM"

Savanorių žygiai tai epas, kurį kada nors dar aprašys gimęs Lietuvos atgimimo dainius. Aukojosi savanoriai, aukojosi ir visa lietuvių tauta, visomis išgalėmis savo kariuomenę remdama. Tad ir dabar skiepinkim priaugančioje kartoje 1919-1920 m. savanorių dvasią. Ano meto kūrėjai-savanoriai, pasak jų didelio gerbėjo, Lietuvos žymūno, prelato M. Krupavičiaus — žodžių — kovos žirgų jau nebebalnos. Okupacijos, deportacijos, kalėjimai — kacetai, laikas ir tremtis, jų eiles išretino. Kasdieną kūrėjų-savanorių eilės vis retėja ir ateis diena — savanorių mūsų tarpe nebebus, — visus juos išlydėsime amžinybėn. Lietuva, tačiau, kelsis ir savanoriai jai vėl bus reikalingi!

... Dabar, pavasarį, kai švinta naujos dienos, su širdgėla TAVE mes minim, LIETUVA. Nors Tu pavergta dejuoji, bet tikim — TU dar esi ir būsi mums gyva! ...

(pabaiga).

* * *

GYVYBEI UŽGESUS — Violetai Mikalčiūtei

(užuojautos vietoje)

Ne vienam ašara iškrito
Kai pylėm naują kapą su skausmu,
Jaunystė tavo daug svajojo —
Mirtis išplėšė tave ne laiku.

Pasaulį išvydai Tėvynės Žemėj,
Mažytė žaidei tarp gėlių,
O ateičiai tu juk linksma žadėjai
Nuskaidrint veidus mūs džiaugsmu.

Bet žiauri mirtis tavo jaunystę
Tykojo karsto tamsoj paslėpti.
Gi prieš mirtį tu buvai bejėgė:
Iš godžių nasrų tau nepabėgt.

Aplankys kapus kas nors tavuosius,
Prisiminimui gėlę kas atneš —
Tave, Violeta, skausme minėsim,
O skaidri tavo vėlė paguodą neš.

Juozas Budrevičius.

THEA Sierras de Cordoba.

Mokslas + Menas + Literatūra

KAN. MYKOLAS VAITKUS 1968 M. LITERATŪROS LAUREATAS

Nesenai "Laiko" puslapiuose kalbėjome apie kan. Mykolą Vaitkų sulaukus jam garbingos 85 savo amžiaus sukakties. Šiandien ir vėl visa laisvoji spauda mini Vaitkų, nes Lietuvių Rašytojų Draugijos tradicinė 1.000 dol. premija, kurios mecenatas yra Lietuvių Fondas, už geriausią 1968 metų knygą paskirta lietuvių literatūros veteranui, poetui, baletristui ir memuarininkui Mykolui Vaitkui. Ši premija yra skiriama už jau išleistą geriausią metų knygą.

Kan. Mykolas Vaitkus
Poetas - rašytojas.

Komisija peržiūrėjo visas laisvajame pasauly išėjusias mūsų grožinės literatūros knygas. O jų sąrašas šį kartą buvo netrumpas — 20 knygų. Svarstant jų vertę finaliniam sprendimui atrinktos trys: Mykolo Vaitkaus du tomai atsiminimų "Nepriklausomybės saulėj", Kaz. Barėno novėlių knyga "Atsitiktiniai susitikimai" ir Aloyzo Barono romanas "Pavasario lietus". Premiją paskirta Myk. Vaitkui už du jo atsiminimų tomus, kuriuose vaizdingu žodžiu ir sakiniu tapomas spalvingas, laisvėje bekylančio krašto paveikslas jin įpinant ir to meto visuomeninio bei kultūrinio gyvenimo bruožus, taip pat nepamirštant ir ano meto ryškiųjų žmonių charakteristikos rašytojo plunksna meistriškai nupieštos.

Šie M. Vaitkaus atsiminimai mūsų literatūriniame gyvenime yra tikrai išskirtiniai ir daugeliu atžvilgiu tiesiog vienintėliai. Pasakodamas savo gyvenimą nuo pat kūdikystės iki žilos senatvės, Myk. Vaitkus duoda ir laisvėn besiveržiančios ir jau laisvėje gyvenančios tautos paveikslą. M. Vaitkus aprašo sutiktų žmonių išorę jų dvasinį pasaulį, taip kad jų bruožai skaitytojo pasąmonėje lieka neišdildomi. "Nepriklausomybės saulėj" knyga ypač pasižymi ta laisvės metų kaleidoskopine spalvų kaita, įdomių žmonių galerijomis, intriguojančių faktų iškėlimu, nepriklausomybės atneštu kūrybiniu vėju.

Turime stebėtis ir džiaugtis, kad laureatas pasiekęs gilios senatvės dienų neprarado kūrybinės ugnies ir turtina mūsų literatūrą naujais šedevrais.

* * *

Abu vogė ir nepasidalino, vienas antrą vagim išvadino. (Alytiškių patarlė).

Durno paukščio durna ir giesmė (Dukštiškių patarlė).

Pasakytas žodis yra sidabrinis, o nepasakytas — auksinis. (Sediškių patarlė).

Apamstyk viską ką sakai, bet nesakyk visko ką mastai. (Lietuvių patarlė).

Viską Dievas davė, tik žmogaus norams galo nedavė. (Kretingiškių patarlė).

NEMUNAS

Jurgis Baltrušaitis.

Ar saulutė, ar šešėlis,
Teko vingiais Nemunėlis —
Ritas vilnis, teka srovės,
Nuo gilios žilos senovės,
Blizga, žirba, spindi, teka,
Amžių kilnią sekmę seka . . .

Nemunėlis ar čiurlena,
Ar vilnis putotas gena,
Supas saulę prisisegęs
Ir su saule šoka, regis,
Karklais, gluosniais apsikaišęs,
Tarsi ruošia džiaugsmo vaišes . .

Jis vis kloja savo juostą,
Žemės gardų kvapą uosto,
Žarsto smiltį, kasa molį.
Besiverzdamas į tolį,
Laisto šventą diegą, ziedą, —
Laisvės jauną giesmę gieda.

• **Lietuvių Mokslo Draugijos Vilniuje,** gyvavusios 1907-1940 m. rinkiniai ir kitas turtas yra išlikę mūsų sostinėje. Draugijai ištisus 20 metų vadovavo dr. J. Basanavičius, jai priklausė daugybė mūsų mokslininkų, menininkų, arrheologų, istorikų ir kt. sričių specialistų. 1909 m. pradėjo veikti biblioteka daugiausia sudaryta iš aukų. Į ją pateko daug S. Daukanto, vysk. A. Baranausko, J. Basanavičiaus, L. Ivinskio, J. Juškos, D. O. Poškos, vysk. M. Valančiaus ir kitų žymių mūsų žmonių knygų. 1938 m. joje buvo jau 33.000 tomai. Draugijos Tautosakos archive buvo tūkstančiai surinktų dainų, pasakų patarlių. Visi šie rinkiniai buvo Vileišių namuose, Antakalnio gatvėje. 1940 m. draugija turėjo apie 9.000 muziejinių eksponatų, jų tarpe buvo gausi numizmatikos kolekcija (5.000 monetų). Visi šie eksponatai yra išlikę ir dabar saugomi Istorijos — etnografijos ir Dailės muziejuose, Vilniuje.

POETAS JURGIS BALTRUŠAITIS

Šiais metais minime 25 metų sukaktį nuo žymaus mūsų poeto Jurgio Baltrušaičio mirties. Baltrušaitis gimė 1873 m. Paantvardžių km. Skirsnemunės valsč. Kunigo Žekevičiaus remiamas įstoja į Kauno gimnaziją ir ją baigęs studijuoja Maskvos universitete matem. - gamtos fak. Kartu klauso ir istorijos - filologijos fak. paskaitų. Išmoksta

Prieš 25 m. miręs poetas
Jurgis Baltrušaitis

daug kalbų (apie 13 kalbų). 1899 m. baigęs universitetą aktyviai reiškiasi rusų literatūriniame gyvenime. Daug keliauja po pasaulį. Susikūrus nepriklausomai Lietuvai, J. Baltrušaitis paskiriamas Lietuvos įgaliotu ministeriu Sovietų Sąjungoje. Tas pareigas ėjo iki 1940 m. Paskutinius savo gyvenimo metus praleido Paryžiuje. Ten ir mirė 1944 m.

J. Baltrušaitis pradėjo rašyti rusų kalboje dar būdamas universiteto studentu. Bendradarbiavo visoj eilėj rusų laikraščių bei žurnalų, spausdindamas savo kūrybą. Buvo laikomas vienu stipriausių ir originaliausių simbolistų rusų literatūroje. Yra išleidęs porą savo poezijos rinkinių toje kalboje.

Keletą jo eilėraščių lietuviškai buvo išvertęs ir išspausdinęs "Naujienuose"' B. Sruoga. Pats J. Baltrušaitis lietuviškai rašytus eilėraščius mūsų periodinėje spaudoje pradėjo spausdinti 1930 m. Antrojo karo metu išleido nedidelę poemą 'Įkurtuvės' ir eilėraščių rinkinius "Ašarų Vainikas" I d. ir "Aukuro dūmai". "Ašarų Vainiko" II d. buvo išleista jau po jo mirties 1948 m. Amerikoje, kuri apėmė visą J. B. poeziją viename leidinyje.

Nors Baltrušaičio poezija ir yra atidavusi didelę duoklę svetimai literatūrai, bet jis pats, visa jo pasaulėžiūra, galvosena ir net literatūrinės formos turi šaknis lietuviškoje žemėje, lietuvių kultūroje ir psichologijoje. Tas lietuviškumas jį gaivino ir rusų literatūros viešnagėje ir darė jį originaliu. J. Baltrušaitis nėra vienintėlis lietuvis kūrėjas praturtinęs svetimos tautos literatūrinius lobius, mes turime jų ir daugiau pav. Adomą Mickevičių, Oskarą Milašių ir kt.

* * *

• **Stefanijos Rūkienės buvusios Sibiro** tremtinės, dabar gyvenančios JAV. parašyta atsiminimų knyga "Vergijos Kryžkeliuose" turi didelį pasisekimą. Tai drama ištremtųjų Sibiran vaizduojama be pykčio ir pagiežos, duodant tikrus faktus, kuriuose matosi komunizmo tikras veidas. Spaudoje siūloma versti ją į anglų ir ispanų kalbas ir naudoti kaip įrodomąjį kriminalistų dokumentą.

Skaityk ir platink "LAIKĄ"

IŠILGAI PER ISPANIJĄ

kun. Augustinas.

MADRIDAS — KARALIŲ MIESTAS

Jau senai norėjau pamatyti Ispaniją. Pagaliau ją išvydau balandžio 30 dieną, kai su "Aerolineas Argentinas" lėktuvu nusileidom į Madrido aerodromą. Jau skrendant lėktuvu nuo Gibraltaro matėsi krašto didelis įvairumas: kalnai ir kalneliai, o tarp jų kaimai ir miesteliai. Visur žemė išdirbta, gražiai sutvarkyta, kaip ir visoje Europoje. (ne kaip pas mus, kur dilgelės auga ant La Platos viso pakelio).

Pagaliau jau riedame Madrido gatvėmis: judėjimas ne mažesnis, o gal net didesnis negu Buenos Aires mieste. Pats miestas dalinai labai panašus į Buenos Aires, panašūs namai ir jų statyba, tik daugiau įvairumo stiliuje, žmonių elgesyje ir visame gyvenimo ritme.

Madridas turi savo veidą, kaip ir kiekvienas miestas. Senoje miesto dalyje matosi daug meniškų pastatų: muziejų, bažnyčių, labiausiai iš visų jų išsiskiria karališkas palocius (Palacio Real). Tuose karališkuose rūmuose žinoma viskas yra perkrauta meno dalykais: paveikslais-portretais karalių, jų vaikų, kambariai išpuošti auksu, sidabru, lempos kristalinės. Viskas lyg ištisas muziejus pilnas atminimų iš garbingų karalių laikų, kai Ispanija buvo tokia didelė, kad joje saulė nenusileisdavo, nes apėmė visą Ameriką. Dabar tik gražus istorinis prisiminimas. Tiesa, dabartinis krašto vadas - generolas Franco kartais priima tuose rūmuose garbingesnius svečius - prezidentus, ministrus iš užsienio, suruošdamas vakarienę ar kokį oficialų dalyką.

Kitas labai charakteringas Madrido miestui bruožas, tai universitetinė miesto dalis, kur yra tiktai vien universitetas su moderniškais pastatais, parkais, sporto aikštėmis, studentų bendrabučiais, valgyklom. Madride universiteto visuose fakultetuose studijuoja apie 35.000 ispanų studentų, neskaitant taip pat kelis tūkstančius užsieniečių, ypač iš Pietų Amerikos. Kai ryte ar pietų laike važiuoji su autobusu, tai visada pilna studentų, kurie skuba ar į studijas, ar į namus.

Madride yra taip pat moderniškas sporto stadijonas, kuris talpina 125.000 žmonių, kur vyksta futbolo rungtynės ir kiti sporto parengimai, bei šventės. Gegužės 1 d. buvo dirbančio jaunimo pasirodymas su darbo šokiais ir įvairiais gimnastikos numeriais. Dalyvavo iš visos Ispanijos atvykęs jaunimas (žinoma ir Ispanijos galva — Franco).

Ispanija nebūtų Ispanija, jei neturėtų didesniuose miestuose jaučių rungtynių su "torerais" - imtininkais. Madridas irgi turi savo stadijoną, kur torerai rodo savo meną, smogdami jaučiui su ietimi. Šitas paprotis atėjo iš arabų laikų ir pasiliko iki šiai dienai. Neturėjau jokio noro pamatyti tokias rungtynes, nes nemėgstu, kad vargšas jautis, būtų erzinamas ir kankinamas, ar kad jautis pamautų ant ragų vargšą torerą ir smogtų žemėn. Sutikau vieną vaikiną — torerą ir išsikalbėjau su juo. Jis pareiškė, kad ne taip pavojinga, kaip žmonės įsivaizduoja ir kad jam patinka toks užsiėmimas — "žaidimas", už kurį žinoma gerai apmoka, ypač jei pavyksta su jaučiu mikliai "susidoroti".

ISPANŲ TAUTOS DIDYBĖ - NARSUMAS

Lankant Ispanijos istorines vietas — miestus, visur matosi senos pilys —tvirtovės, nes ispanams teko per ištisus šimtmečius kovoti su maurais, kaip lietuviams su kryžiuočiais. Iš to laiko yra išlikę miestų, kaip Avilos, Toledo ir daugybė kitų. Ispanijos karaliai 15 ir 16 amžiuje domėjosi naujų kraštų, kaip Amerikos kontinento, turtu - auksu. Vyko pirkliai ir kariai ieškoti sau turtų. Ispanas yra amžinas ieškotojas - keliautojas. Ispanai nemėgsta ramų ir pastovų gyvenimą.

Štai prieš antrą karą išsiliepsnojus pilietiniam ispanų karui, kuris tęsesi nuo 1936 iki 1939 metų, visas kraštas virto kovos lauku: komunistų sudaryta armija, nors buvo stipresnė, bet negalėjo nieko padaryti prieš daug narsesnę tautinę armiją, kuriai vadovavo gen. Franco.

Vienas jaudinantis epizodas iš tų kovų yra užrašytas Toledo miesto Alcazar tvirtovėje, kur tautinė kariuomenė buvo apsupta ir per tris mėnesius išsilaikė Alcazaro pilyje: nors kariai beveik mirė iš bado, bet nepasidavė, visa tvirtovė buvo sudaužyta, bet sklepuose laikėsi generolas Jose Muscardo su savo didvyriais.

(tęsinys sek. nr.)

• **Tėvas Augustinas rašo iš Romos:** "Trečiadienį turėjome audienciją pas šv. Tėvą Castelgandolfo rezidencijoje, kur buvo atvykę maldininkų iš viso pasaulio, tarp jų nemaža jaunimo: moksleivių ir studentų, kurie buvo entuziastiškai nusiteikę. Be to, tą pačią dieną astronautai pakilo į mėnulį, todėl Popiežius pasakė kalbą apie erdvę ir laiką. Pagrindinės mintys buvo: erdvė ir laikas yra dar vis didelė mįslė, žmogus, tačiau, yra aukščiau erdvės ir laiko ir kad turi būti Tas, Kuris viską sukūrė - erdvę, laiką ir patį žmogų. Palinkėjo astronautams laimingos kelionės ir pasiuntė jiems specialią maldą su palaiminimu".

• **Naujas gyventojų surašymas Lietuvoje,** kaip ir visoje Sovietų Sąjungoje, įvyks 1970 m. Bus surašyti visi piliečiai, o taip pat Sov. Sąjungoje gyvenantieji užsieniečiai. Paskutinis surašymos buvo 1969 m.

SEKMADIENIO RIMČIAI

DIDYSIS ĮVYKIS ŽMONIJOS ISTORIJOJ

Žmogaus genijus, lyg didysis XX amž. burtininkas, šiomis dienomis buvo užburęs žmoniją, kelioms dienoms sustabdydamas tempą, išblaškydamas miegus, kreipdamas visų žvilgsnį link mėnulio. Nors jau 8 metus apie tai buvo kalbama — pirmas apie tai kalbėjo prez. Kennedy 1960 m., tačiau momentui atėjus viskas atrodė neįtikėtina. Žmonės sumi-

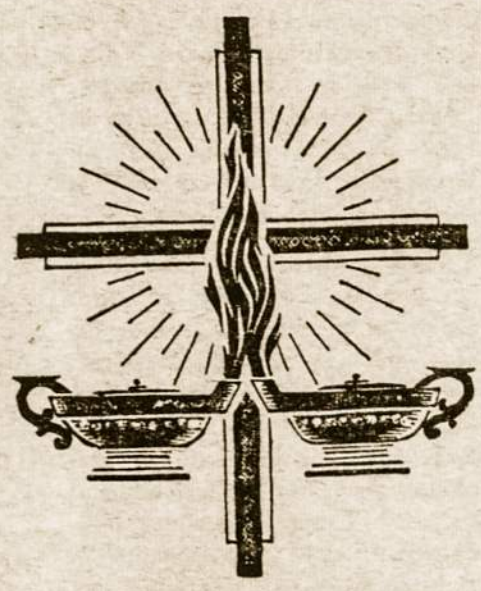

šę, nustebę, nesusiorientuoją: vienon plokštumon liejasi pasaka, fantazija, realybė, mokslas svajonės — legendarinis "Apolonas 11" pasiekė mėnulį ir du įgulos nariai nusileido ant nejaukiai rudai — pilkos spalvos mėnulio paviršiaus, vaikščiojo, rankiojo akmenis . . .

Atgijo vėl juokingi komunistų astronautų tvirtinimai, kad erdvėlaiviai niekur neradę Dievo, gi vakarų mokslininkai vis karščiau puoselėja viltį mėnulio akmenyse rasti išaiškinimą, kaip susiformavo pasaulis, o svarbiausiai — gyvybe. Kaip susiformavo savaime, į šalį nustumiant Visatos Kūrėją-Dievą. Gražų atsakymą davė teologas Lewis: "Ieškot Dievo tiriant erdves: prilygtų mūsų vilčiai skaitant visus Šekspyro veikalus, viename jų rasti patį Šekspyrą. Tam tikra prasme Šekspyras randasi — pasireiškia visuose savo veikaluose".

Labiausiai mus suklusti verčia Niksono ir kitų triumfališki kartojimai, kad legendarinis "Apolono 11" žygis yra didžiausias įvykis visoje žmonijos istorijoj. Prancūzų rašytojas Bosquet sako, kad mėnulio užkariavimas prilygsta Amerikos atradimui, išmokimui panaudoti elektrą, krikščionybės atsiradimui, demokratinės — parlamentarinės sistemos įvedimui. Šiurpu nukrečia toks sąvokų vertybių sujaukimas. XX amž. žmogaus genijus ligi vos įžiūrimų aukštybių išvystė techniką, bet pats pateko bedievybės prietarų bedugnėn ir žmoniją gramzdina naujo oskurentizmo-tamsos bangon.

Laikraščiai rašė, kad Niksonas meldėsi už žygio sekmę, bet užmiršo, kad didžiausias įvykis žmonijos istorijoj įvyko prieš 2.000 metų: kada išpuikusio žmogaus įžeistas, niekinamas Dievas, mūsų protui nesuprantamo gailestingumo vedamas, nuolankiai eina pas tą patį žmogų, prisiima jo išvaizdą, leidžiasi to paties žmogaus būti spiaudomas, niekinamas, kankinamas vien tik tam, kad jei kuris iš žmonių atvertų savo širdį Dievo kvietimui ir pajustų visą savo elgesio žemumą, niekingumą — nežūtų nevilty, bet galėtų atsiremti į Viešpaties Kryžių.

Paulius VI perspėja, kad žmogui gręsia pavojus būti užburtam, "gal net iki beprotybės" jo paties genijaus sukurtų instrumentų, gręsia nauja pagonybė — tų instrumentų garbinimas, vergavimas jiems. Minėjo, kad mokslininkai klausia, kaip didžioji mokslo pažanga gali derintis su katalikų gyvenimo "dogmatine ir ritualine schema" ir kaip tradicinė religija "uždaryta senųjų amžių sustingusioj samprotoj" gali išlikti nepakitusi prieš gilius pasikeitimus modernaus žmogaus galvosenoj ir papročiuose. "Reikėtų ištisų knygų atsakymui, — sakė šv. Tėvas, — tačiau dabar užteks, jei jums užtikrinsiu kad katalikų tikėjimas ne tik nebijo savo kuklios doktrinos susidūrimo su stebėtinais modernaus mokslo galvosenos rezultatais, bet net pageidauja to susidūrimo".

Raketų išradėjas von Braun pasiduoda entuziazmui, kad žmogus, įrodydamas, jog gali vaikščioti ir išlikti gyvas ir ant kitų dangaus kūnų, tuomi garantuoja žmonijos nemirtingumą.

Kristus perspėja, jog veltui žmogus visą pasaulį laimėtų, jei pražudytų savo sielą —

Žmogaus genijus triumfuoja apakdamas tiesai, kad Dievas žmogų sutvėrė TIK panašų į save.

Pov. Mačernis.

RELIGINĖS ŽINIOS

ŽINIOS IŠ ROMOS (tęsinys)

NAUJA ŠVENTOJI PAKELTA Į ALTORIŲ GARBĘ

Birželio mėn. 22 d. (sekmadienį) Šv. Petro bazilikoje dalyvaujant daugybei kardinolų, vyskupų, kunigų, tūkstančiais maldininkų, Šv. Tėvas Povilas VI laike mišių iškilmingai paskelbė naują šventąją — Juliją Biliart mirusią 1816 metų balandžio 18 d. Namure Belgijoje.

Nauja šventoji nuo mažens daug iškentėjo, buvo ilgus metus suparalyžuota, paskui stebuklingai pagijusi, įsteigė naują vienuolyną pavadintą "Marijos Dievo Motinis iš Namuro" vardu, kuris dabar turi apie 10.000 seselių, po platų pasaulį išsiklaidžiusių vargšų ir jaunimo apaštalavimo darbe.

Šv. Julija Biliat pasižymėjo dideliu drąsumu ir nepaprasta meile savo artimui, dideliu dvasios giedrumu net ligos metu. Būdama dar suparalyžuota prie lovos mokino vaikus katekizmą. Jos pavyzdys buvo Šv. Ignacas iš Lojolos, kuris kaip Kristaus karys drąsiai ėjo pirmyn, nešdamas Kristaus Evangeliją.

PRIE ŠV. PRANČIŠKAUS GRABO ASYŽIUJE

Marijonų būrys birželio 25 d. aplankė Asyžiaus miestą, kur Šv. Prančiškaus bazilikoje prie Šventojo kapo atlaikė bendras mišias, paskui vieno lenko prančiškono buvo apvedžioti po miestą.

Teko pamatyti Šv. Prančiškaus gimimo vietą — tvartą, kur dabar maža koplytėlė stovi, toji vieta, kur jis nešė vargšams ir dalino tėvo turtus. Paskui teko būti Porciunkulio bazilikoje, kurioje yra toji garsioji Parciunkulio koplyčia, kurią Šv. Prančiškus pats atremontavo ir už tai iš Kristaus gavo kaip atlyginimą — padaryti tą koplyčią atlaidų vieta. Šalia tos koplyčios Šv. Prančiškus ir mirė paguldytas ant nuogos žemės.

Asyžiaus mieste randasi ir Šv. Klaros palaikai —jos nesugedęs kūnas, tik parudavęs nuo oro ir klimato keitimosi per 700 metų. Toje pačioje bažnyčioje yra ir tas kryžius, nuo kurio Kristus į Šv. Prančiškų prabilo: 'atstatyk mano bažnyčią". Šventasis manė, kad tai mūrinė bažnyčia, Porciunkulio koplyčia, bet vėliau suprato, kad Kristus turėjo mintyje dvasinę ir visuotinę jo Bažnyčią.

kun. Augustinas.

• **Ontario** (Kanada) provincijos bažnyčiose kovo 2 d. vyskupų pageidavimu, pamokslus sakė pasauliečiai. Tema — katalikiškas švietimas. Liet. Prisikėlimo parapijoj tą dieną kalbėjo stud. Algis Puteris. Jis yra moksleivių ateitininkų centro valdybos pirmininkas. Kalbėjo labai apgalvotai, aiškiai ir gražia lietuvių kalba.

• **Kun. Ladas Budreckas** sukūrė Mišias Aušros Vartų Marijos garbei. Jos skirtos bendruomeniniam vienbalsiam giedojimui su vargonų palyda.

ALOS TARYBOS VEIKLOS APŽVALGA

ALOS Tarybai įsikūrus, stengtasi kuo sklandžiausiai sugyventi, dirbti bendromis jėgomis ir derinti visų Argentinos liet. organizacijų ir spaudos vieningą tarpusavį veikimą. Kiekvienais metais bendromis jėgomis buvo ruošiamas Vasario 16 d. minėmas, skirtingose liet. org. patalpose, kas dar daugiau suartino lietuvius ir davė teigiamų rezultatų bendroj kovoj už Lietuvos laisvę.

ALOS Taryba suruošė keletą spaudos konferencijų, kurių dėka buvo galima prieiti prie vietinės spaudos, radio ir televizijos ir supažindinti šios šalies gyventojus su dabartine Lietuvos padėtimi ir juos informuoti, kad Lietuva ne savu noru įsijungė į rusų pavergtų tautų vergiją, bet prievarta buvo okupuota.

ALOS Taryba neatsisakė paremti Lietuvos vardą garsinančią bei okupantus nervinančią radio valandėlę "Lietuvos Aidai". Taip pat parėmė Argentinos Emigrantų šventovę bei sušelpė lietuvišką jaunimą vykstantį į Š. Amerikos, Brazilijos ir Urugvajaus P. A. Lietuvių ir Jaunimo kongresus.

Įvairiems uždaviniams ALOS Taryboje buvo sudaromos komisijos, kurios su dideliu pasišventimu pavestą darbą atlikdavo, kaip pav. P. Amerikos Liet. Kongresai Argentinoje, meninkų iš Š. Amerikos koncerto organizavimas ir kt.

ALOS Taryba taip pat sutiko paremti leidinį "Lietuviai Argentinoje" II-ja laidą, kuri bus išleista Rosario mieste ir kurioje atsispindės lietuvių kolonijos Argentinoje veidas bei jos kultūrinė veikla. Šiam veikalui daliniam redagavimui prie ALOS Tarybos buvo sudaryta redakcinė komisija, kuri savo darbą labai stropiai dirbo.

Gal vienas iš kilniausių ALOS Tarybos darbų buvo Senelių Namų perėmimas ir organizavimas. Tokiu būdu Senelių Namai tapo visos lietuvių kolonijos nuosavybe, kas yra tinkamiausias pagrindas ir geriausia garantija jų tolimesniam klestėjimui. Sudėtos lėšos yra kontroliuojamos visos kolonijos, jų vieša apyskaita skelbiama spaudoje. Šiandieną jau esame išvakarėse Senelių Židinio naujų namų statybos. S. Namų organizavimui taip pat veikia specialus komitetas, kuris su nepaprasta energija veikia.

Nėra taip svarbu kas bus A. L. O.S. Tarybos priešakyje, bet svarbu, kad veiktų su tais pačiais vienijančiais idealais, kurie jungia, bet ne ardo, dirbti su šaltu apsigalvojimu dovanojant kitų klaidas ir pripažįstant savasias. Nes kas nedirba, tas ir klaidų nedaro.

Mūsų nuoširdus troškimas ir linkėjimas — kad ALOS Taryboje būtų dirbamas visai kolonijai naudingas ir visus lietuvius jungiantis darbas.

J. Čikštas - ALOS pirm.
L. Sruoga - ALOST gen. sek.

GRAŽI NAUJIENA

Prieš kurį laiką buvo paduotas Avellanedos miesto valdybai prašymas duoti vienai gatvei LITUANIA vardą. Prašymas buvo teigiamai išspręstas, tik nebuvo dar nusistatyta kuri gatvė tą vardą gautų. Liepos 18 d. "Amigos de la calle Brasil" suruošė iškilmingą vakarienę, Lietuvių salione kurioje dalyvavo Avellanedos ir Lanus burmistrai. Į vakarienę buvo pakviesti kun. J. Petraitis, Z. Juknevičius ir P. Gudelevičius. Vakarienės metu, Z. Juknevičiui teko iškelti viešai ir asmeniškai šį reikalą iškeliant lietuvių emigrantų nuopelnus Argentinai. Avellanedos burmistras Sr. Radrizzani pažadėjo parinkti kurią gatvę arti lietuvių parapijos, o Lanus burmistras Sr. Cirulli paprašė paduoti atitinkamą raštą. Reikalas buvo skubus, tad ant greitųjų buvo suorganizuotas laikinas gatvės gavimui komitetas, kurį sudarė: A. Mičiūdas, kun. J. Petraitis, Z. Juknevičius, St. Babronis, P. Gudelevičius, L. Stankevičius, V. Misiūnas, I. Padvalskis ir O. Kairelienė. Komisija padarė du posėdžiu dalyvaujant ir lietuvių prieteliui Sr. Quatrocchi. Liepos 29 d. tarpininkaujant p. Quatrocchi buvo gauta audiencia pas Avellanedis burmistrą, kurį aplankė komisijos nariai: A. Mičiūdas, Z. Juknevičius, L. Stankevičius ir P. Gudelevičius. Burmistras maloniai priėmė mūsų delegatus ir užtikrino, kad gatvė bus ir mes jau galime ruoštis Tautos Dienos (rugs. 8) minejimui ir iškilmingo gatvės atidarymo iškilmėms. Po šio vizito delegatai nuvyko į Lanus aplankė Lanus burmistrą. Buvo isdėstytas gatvės gavimo reikalas, ypač pabrėžiant, kad būtų pageidautina gauti gatvę, kuri būtų arti Susivienijimo Liet. Arg. buveinės. Komisija mano šį reikalą pajudinti ir kitose lietuvių apgyvendintose vietovėse kaip pav. Lomas de Zamora, Temperley. Rugpiūčio 15 d. susirenka A.L. O.S. Taryba, kuriai bus patiektas šis reikalas tolesniam gatvės gavimo organizavimui. "Laiko" skaitytojus mielai informuosime sekančiame nr. apie tolesnę šio įvykio eigą.

POPIEŽIUS ATŠVENTĖ SAVO KARŪNANCIJOS DIENĄ

Saulėtame birželio mėn. 29 dienos - sekmadienio pavakaryje Šv. Petro bazilika nušvito, kai pasirodė Pop. Povilas VI atšvęsti savo 6 metų karūnacijos dieną. Šį kartą Popiežius atžygiavo pėščias per baziliką, lydimas keletos kunigų ir kitų tarnų. Bazilikoje pasigirdo plojimas, kuris tuojau buvo nustelbtas Sikstinos choro giesmių. Šv. Tėvas asmeniškai atlaikė mišias, kurių metu pasakė pamokslą apie tikėjimo ir ištikimybės reikalingumą mūsų gyvenime. Ragino ypač romiečius duoti tikėjimo pavyzdį atvykstantiems maldininkams. Tarp maldininkų matėsi iš visų tautų ir rasių žmonių. Teko šias eilutes rašančiam sėdėti šalia Afrikos juodukų, su kuriais teko net išsikalbėti. Išgirdę apie Lietuvą, jie pareiškė užuojautą ir pasakė: "Mes gerai suprantame jūsų padėtį, nes taip pat teko išgyventi svetimą jungą".

kun. Augustinas.

LIETUVIŠKAS KALENDORIUS

Laiko administracija atžymėdama 1970 metus yra nusistačiusi išleisti kalendorių knygos formoje, kurioje tilptų be kalendorinių žinių, įvairūs lietuvių sąrašai, kaip pv. gydytojų, inžinierių, farmaceutų, teisininkų, knygvedžių, dantų gydytojų, medic. personalo, muzikų, dirigentų, sportininkų ir tt. Sąrašai įvairių kitokių profesijų kaip, stalių, siuvėjų ir tt. Taip pat sąrašai: industrijos bei prekybos įmonių ir jų savininkų. Tai būtų lyg lietuvių žinynas - vadovas. Labai prašome visų neužtęsiant paduoti savo asmeniškas žinias. Taip pat priimami skelbimai.

* * *

• **Melburno** (Australija) lietuvės moterys (46 ponios ir panelės ir jaunos mergaitės) savo originaliu 10 kilometrų žygiu, Melburno "Lietuvių Namams" surinko 2.000 dolerių. Kiekviena "žygiuotoja" turėjo susirasti sau mecenatų, kurie sutiktų mokėti nustatytą sumą už kiekvieną nueitą kilometrą. Mecenatų, atrodo, netruko. "Mūsų Pastogėje" (Australijos lietuvių laikraštis) ryšium su tuo atsirado patarėjų vyrų, kurie nurodinėjo, kaip toliau tos moterys turi telkti pinigus šiam reikalui.

URUGVAJUS

• **Dėl įvykusių streikų ir neramumų** Urugvajuje, plaza Rep. de Lituania paminklo atidarymas, kuris turėjo įvykti birželio 19 d. atidėtas tolimesniam laikui. Pagal turimas žinias paminklas jau padarytas ir jis greičiausiai bus atidarytas truputį atšilus orui, sumažėjus gripui ir susitvarkius įvairiom to krašto problemom.

• **Visur, kur tik reikėjo kokios** nors paramos ar pagalbos - Eduardas Jusys būdavo pirmas, dar iki šiol niekas jo nepralenkė. Jis yra didžiausias religinio bei tautinio darbo rėmėjas. Urugvajaus liet. Kultūros draugija, pripažindama jo nuopelnus, išrinko jį garbės nariu. E. Jusys daug rėmė ir lietuvių parapiją. "Gintarui" vykstant į II-ją Tautinių Šokių šventę Čikagoje, E. Jusys jaunimui tai kelionei paaukavo 25.000 pezų. Dabar Edv. Jusys dar kartą pasirodė kaip didelis lietuviškų reikalų rėmėjas padovanodamas Urugvajaus lietuvių kolonijai turimą pajūry žemės sklypą, 20 klm. nuo Montevideo, tik dvi kv. nuo pliažo, tinkamą vasarvietei su patogiu susisiekimu, norėdamas, kad lietuvių kalba ir meilė mūsų tėvynei būtų ilgai gyva Urugvajaus liet. kolonijoje.

• **Mirė Montevideo mieste:** Stasys Umbrazas, Bernardas Čepulionis, Juozas Kliukas, Jonas Morkys, Kazimieras Šiaučiūnas, Feliksas Neviera, Kazimieras Koncinas, Andrius Griga, Benediktas Mesonis.

• **Gintariečiai vienas po kito** baigia sugrįžti iš Š. Amerikos, kur jie dalyvavo III-je Tautinių Šokių šventėje.

ROSARIO

SVARBUS PRANEŠIMAS

Leidėjai "Lietuviai Argentinoje" praneša visuomenės žiniai, kad antrosios šio leidinio laidos spaudos darbas eina sparčiai pirmyn, jau yra gautas iš "Laiko" spaustuvės visas raidynas ir visa leidiniui priklausanti medžiaga. Iliustrasijos jau yra baigtos. Dabar tvarkoma spausdinimui inpaginacija, o viršelis jau yra spausdinamas. Kad išvengus neaiškumų, visų aukotojų bei rėmėjų sąrašai bus pakelbti leidinyje.

"Lietuviai Argentinoje"
leidėjai.

VILLA LUGANO

IŠEIVIŲ DIENA LIETUVIŲ CENTRE

Liepos 27 d. Lietuvių Centras su jaukia programa ir arbatėle paminėjo Išeivių Dieną ir pagerbė skaitlingas savo nares Onas, kuriom buvo paruoštas ypatingas garbės stalas. Išsamią paskaitą apie Išeivių Dieną patiekė p. Elena Ryselienė nušviesdama lietuvių išeivijos pradžią, motyvus bei jos eigą. Meninėje programos dalyje pasirodė Antanas Šimaitis, padainuodamas keletą dainų solo, lydint akordeonu L. Rudėnui. Programą vedė L. C. sekretorė p. Eug. Rudytė. Po programos L. C. pirmininkas V. Misiūnas padėkojo programos vygdytojams ir pasveikino visas Onas ir Onytes jų vardo dienoje. Po to sekė vaišės prie arbatos stalo ir ilgi bei nuoširdūs artimųjų pasikalbėjimai.

BERISSO

• **Mindaugo draugijos** patalpose liepos 9 d. buvo suruoštas pagerbimas Raul Petroniui ir jo sužiedotinei Mirta Aguirre. Tą pačią dieną įvyko tradiciniai pensininkų asado pietūs, kurių metu buvo pasveikinti jaunieji jų artimų vedybų proga. Ponas Pilka pasakė labai gražią kalbą apie "jubiliadų" dieną. Susirinkusių buvo labai daug, jų tarpe matėsi nemažas skaičius "jaunuolių" sulaukusių 50 ir daugiau metų ir taip pat grupė svečių iš Buenos Aires, kurios priešakyje buvo p. L. Pilka. Centro Valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems gausiai susirinkusiems į šventę ir taip pat už aukas, gautas tos šventės metu: Petras Bilavičius — 1000, Vytautas Katunskis — 1000, Antanas Savrilis ir ponia — 1000, Jose Bolis — 300. Centro valdyba nuoširdžiai dėkoja organizatoriams, suruošusiems tą puikią šventę, būtent: Kazimierui Pilkai, Juozui Kulakauskui, Juozui Bukauskui, Jose Lomastro, Brunui Marcinkevičiui, Janei Stoškūnienei, Aleksandrai Pilkienei, Onai Trepšienei, Albertui Griškai ir visiems kitiems vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjusiems prie šios šventės pasisekimo.

• **Liepos 12 dieną** R. Petronis ir p-lė M. Aguirre sukūrė šeimos židinį Maria Auxiliadora bagnyčioje. Po religinių apeigų, vestuvinė šventė įvyko Mindaugo draugijos patalpose.

LANUS

SLA METINĖ VAKARIENĖ — KONCERTAS

SLA minėdamas savo veiklos 55 metų sukaktį, kuri tęsėsi visą liepos mėnesį, 26 liepos tą minėjimą vainikavo vakariene — koncertu, kurioje dalyvavo labai daug rinktinės publikos. Vakarienės rengėjai SLA pirmas skyrius. Jo pirm. Jonas Jėznas atidarė minėjimo vakarienę pakviesdamas p. Irenę Stankevičienę pravesti programai, kuri susidėjo iš mūsų žymiųjų solistų solo dainų. Albertas Griška iš Berisso, lydint V. Stundžiai padainavo pora dainelių, po to panelė Zuzana Valadkaitė, Ignui Andrijauskui lydint pianu padainavo operų arijų. Abu solistai programoje puikiai pasirodė užsipelnydami vertų ir karštų publikos plojimų. Programai pasibaigus solistams bei akompaniatoriams buvo specialiai padėkota įteikiant jiems po dovaną. Pasibaigus meninei daliai orkestrui Sans-Souci grojant vyko turtinga vakarienė, o po jos tęsėsi šeimyniški šokiai.

ADROGUE

PAMINĖTA LIETUVIŲ SENELIŲ NAMŲ SUKAKTIS

Prisimenant Senelių Židinio keturių metų sukaktį, ta proga Birutės draugija suruošė 19.7. 1969 Senelių Židinio patalpose jaukias vaišes, kuriose dalyvavo Senelių Židinio komisijos nariai ir daug prijaučiančiųjų. Atidarymo žodį tarė Birutės d-jos pirmin. A. Bagdonienė, be to kalbėjo E. Ryselienė, Eug. Rudytė. Pijus Gudelevičius, Juoz. Šiušis. ALOS Tarybos pirm. A. Mičiūdas, Senelių Ž. komiteto pirm. V. Grigaitis kartu padėkodamas visiems rėmėjams ir aukotojams su kurių apčiuopiama pagalba Senelių Namai jau artinasi prie statybos darbų. Ta proga apdovanoti p. Stasys ir Elzė Metrikiai, Vincas Grigaitis ir seniausia namų gyventoja p. Julė Skurauskaitė. Taip pat vaišių metu pasveikinti Vincas Grigaitis ir Vicenta Gražulevičienė jų vardinių proga ir sugiedotas jiems Ilgiausių Metų. Besitęsiant vaišėms, dar kalbėjo G. Macaitienė, J. Skurauskaitė, Rik. Jasiulis ir V. Gražulevičienė, kurių kalbas paįvairino solo dainomis Adėlė Kazanauskienė. Teko patirti, kad Birutės d-ja netoli nuo senelių namų nupirko namą Birutės draugijos jaunimui, kurį beveik visi svečiai turėjo progos pamatyti bent iš lauko.

• Senelių Židinio nuosavybės įsigyjimo 4 m. sukakčiai atžymėti, kartu pagerbiant Vincentus, ypatingai komisijos pirm. Vincą Grigaitį bei S. Židinio darbininkę Vincę Gražulevičienę parengime gauta:

aukos:

3.000 pezų — E. ir S. Metrikiai, 1.000 pezų — R. Jasiulis, L. Ryselis, V. Grigaitis, A. Mičiūdas, O. Neniškienė, M. Morkūnas; 500 pezų — J. Šiušis ir N. N.; 200 pezų — Pov. Macaitis, M. Riaubienė; 100 pezų — XY.

Viso gauta auku	$ 10.500,-
Išlaidos	„ 4.800,-
gauta pelno	$ 5.700,-

Gautas pelnas paskirtas S. Židiniui.

Birutietės.

Dr. ALBERTAS ADAMINAS
Ortopedija ir traumatologija.
(Kaulų sulužimai ir ligos)
Priima: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 16 iki 19 val. Aldecoa 935, Avellaneda, T. E. (privatus) 22-4090.
Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 17 iki 19 val.: Alsina 174, Avellaneda, T. E. 22-6631.

Už Mirusius

• Vienų metų mirties sukaktyje iškilmingos gedulingos pamaldos už **a.a. Zuzaną Vanagaitę** bus Aušros Vartų liet. parap. bažnyčioje rugpiūčio 23 d 15 val., kurias atlaikys iš Rosario atvyks kun. Margis. Pamaldos užprašytos "Atžalyno".

• Mirimo metinėms prisiminti bus atlaikytos šv. mišios už a.a. **Gasparą Maslionį,** Sto. Cristo bažnyčioje šių metų rugpiūčio 9 d. 10.30 val.

Velionis buvo geras Liet. Centro narys ir malonus kaimynas ir rūpestingas vyras. Į šias pamaldas kviečia atsilankyti žmona **Adolfina Čepaite Maslionienė,** sesuo **Luisa Maslionytė Mankuvienė** ir brolis **Kazimieras su šeimomis.**

• Už a.a. Veroniką Januškevičiūtę - Bardauskienę bus atlaikytos šv. mišios lietuvių Aušros Vartų parapijos bažnyčioje rugpiūčio 9 d. 10 val.

Visus artimuosius kviečia
V. Prokuda ir šeima.

• Šv. mišios už a.a. Joną Čižiūną bus atlaikytos sekmadienį rugpiūčio 31 d. 11.30 val. Aušros Vartų bažnyčioje.

Visus draugus kviečia žmona, duktė ir žentas.

MŪSŲ MIRUSIEJI

• **Morta Mikelionytė - Matulevičienė** 61 metų mirė liepos 18 d. 1969 m. Kilo iš Liepiškių km. Liškiavos parap. Alytaus apskr. Liko liūdintis sūnus Albertas su žmona ir dukra, seserys Josefa

Mikelionytė - Jakentienė, Marija Mikelionytė - Rutkienė ir giminaičiai fotogr. Petras Rutkus ir Nelida Vidūnaitė - Matulienė (Š. Amerikoje). Lietuvoje liko sesuo Stonkuvienė ir du broliai Antanas ir Petras Mikelioniai su šeimomis. Sekančią dieną palaidota Sarandi kapinėse.

— • —

• Šv. Mišios už **a.a. Joną Gaščiūną** bus atlaikytos Aušros Vartų bažnyčioje rugpiūčio m. 31 d. 10 val.

Artimuosius kviečia atsilankyti **žmona Veronika Gaščiūnienė ir sūnūs Bronius ir Jonas Karolis.**

• Šv. mišios už **a.a. Joną Ališauską** bus atlaikytos rugsėjo mėn. 6 d. 8 val. ryto Santa Rosa de Lima bažnyčioje Marconi 4440, Munro.

Artimuosius kviečia žmona **Antonia** ir sūnus **Albertas.**

• Šv. mišios už **a.a. Povilą Jalinską** bus Aušros Vartų bažnyčioje rugsėjo 10 d. 9 val.

Kviečia giminės ir pažįstamus **žmona Felicija Jalinskienė.**

• Birželio 12 d. Great Falls, Montana USA. mirė kun. Aleksandras Norius-Nekrašius. Buvo gimęs 1926 m. rugp. 7 d. prie Kedainių. Karo audrų išblokštas — Romoje buvo 1953 m. įšventintas kunigu. Mėgo mokslą ir mokslui skyrė visą savo gyvenimą. Romoje gavo filosofijos dr. laipsnį. Toliau studijavo Š. Amerikoje, kur gavo taip pat dr. laipsnį. Profesoriavo įvairuose Amerikos universitetuose.

VIKTORAS J. GRIGAITIS
Medicinos Daktaras
Ketvirtadieniais 18 val.
V. Alsina 3312 — Val. Alsina

PADĖKA

Man susirgus aukštu kraujo spaudimu - nuoširdžiai dėkoju dr. J. Simanauskui, kuris mane gydė ir nuolat lankė, taip pat nuoširdžiai dėkoju kasdien mane lankiusiai ir man daug padėjusiai A. Deksnienei. Dėkoju: Misiūnams, Gradeckams, Norkaičiams, Naruševičiams, Viečiams, Dėdėliams, Zabarauskams, Rutkauskams, Tumams, Pilypams, Kiseliams, Pauzai, Makaravičienei, Griliauskienei, Petrauskienei, Virgatavičienei, Plačekienei, M. Gonzalez ir C. Diepay šeimai ir visiems kitiems nuoširdus ačiū.

Isabėlė Kurtinaitytė
Tamulynienė.

Dr. ANTANAS SAIKAUSKAS
Gydytojas
Priima penktad. 19 val.:
Viamonte 749, P. 15, Dep. 1 - Cap. Fed. - T. E. 923-5337.
Šeštad. 15 val.:
Condor 1519 - Cap. Federal - T. E. 923-7509.

FERRETERIA — BAZAR — ELECTRICIDAD
KAZLAUSKAS Hnos.
Medžiagos statybai ir elektros įrengimams
Namų apyvokos dalykai
Valentin Alsina 1599 **T. E. 208 - 4067**

ALBERTO E. TIMINSKAS
"COCHERIA"
AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS
Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro kelionės į tolimesnes vietas — nuomoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.
Av. PAVON 11070 **T. E. 243 - 5654** **Sucursal**
Temperley **BALCARCE 510**
F.C.N.G.R. **Lomas de Zamora**

GRAŽI ŠVENTĖ QUILMĖJE

Stasio ir Elenos Baranauskaitės Rukšėnų namuose liepos 19 d. įvyko labai graži šventė — p. Elenos Rukšėnienės gimtadienį prisiminti ir drauge naujo namo įkurtuves atšvęsti. Ponai Rukšėnai tik ką baigė perdirbti savo namo žemutinę dalį ir pristatė aukštutinį aukštą, kuriame įrengtas labai puikus, moderniškas ir erdvus p. Rukšėnų butas, o naujame apatiniame bute apsigyveno sūnus Viktoras su šeima. Kviestinių svečių susirinko virš šimto žmonių, kurie buvo suskirstyti įvairiuose kambariuose ir vaišinami puikiu lunch, aptarnaujami vienos konfiterijos mozų, kurių tarpe buvo vienas lituvis p. Kulnaitis. Svečius prižiūrėjo taip pat ir patys šeimininkai: sūnus Viktoras su žmona Gladys Radavičiūte Rukšėniene, dukra rambynietė Mirta ir sūnus Eduardas ir p. Rukšėnienės tėvelis Kazimieras Baranauskas. Visur skraidė kaip peteliškė anūkė Karina. Svečių tarpe matėsi: B. Rukšėnų šeima, P. Vidzikauskas su mamyte, Kylių, Juknevičių, Sūdnių, Jasuičių, dr. Simanauskų, Račkauskų, Meškauskų ir daug kitų šeimų. Taip pat dalyvavo didelis būrys jaunimo, jų tarpe daug rambyniečių. Piaunant didžiulį tortą, p. Rukšėnienei buvo sugiedota Ilgiausių Metų. Po 12 val. paaiškėjo, kad dr. Br. Rukšėnaitė sukanka metus. Ta proga ir ji buvo atitinkamai pasveikinta. Negreit svečiai pradėjo skirstytis po tokios gražios lietuviškos šventės. Sukaktuvininkė gavo daug gražių dovanų.

• **Motina Angelika** nesenai išrinkta visų Argentinoje esančių seselių kazimieriečių viršininke, 26 liepos išvyko keletai mėn. į Š. Ameriką. Ten dalyvaus visų Šv. Kazimiero seserų vyresniųjų posėdžiuose ir ta proga aplankys savo skaitlingas gimines bei sutvarkys kitus svarbius reikalus.

• **Raquel Golokvoščiūtė** ir Jorge Tiercin susilaukė sūnaus, kuriam duotas Andriaus vardas. Vyresnysis jų sūnus Jorge Luis lanko pradinę mokyklą, o dukra Raquel Matilde šiomis dienomis turės chirurginę operaciją.

PADĖKA

Pranešame, jog šių metų liepos 9 d., įvykusiose metinėse pamaldose už mirusius Susivienijimo Lietuvių Argentinoje narius, — mišių metu darytoje rinkliavoje buvo suaukota 6.160 pezų, išlaidų padengimui, kurios susidarė statant lietuvišką paminklą žuvusiųjų dėl Tėvynės pagerbimui ir įrengiant naują altorių Aušros Vartų parapijos bažnyčioje.

Už šią stambią paramą širdingiausiai dėkojame S.L.A. nariams ir visiems tos dienos pamaldų dalyviams, savo auka prisidėjusiems prie minėtų darbų parėmimo.

Nuoširdžiai dėkingi,

Avellanedos Marijonai.

ŠV. CECILIJOS CHORUI 40 METŲ

Šv. Cecilijos choras ruošiasi paminėti savo dainos ir lietuviškos veiklos 40 metų sukaktį, kurią mano iškilmingai švęsti suruošiant eilę atitinkamų aktų. Sudaryta minėjimo komisija, į kurią įeina choro dirigentas V. Rymavičius, choro pirm. B. Blumbergas, A. Mikučionis, K. Misiūnas, R. ir Bl. Čekanauskai, P. Gudelevičius, St. Povilonis ir J. Macaitytė. Ši komisija jau turėjo porą posėdžių ir pasidalino pareigomis. Šių metų rugpiūčio 9 d. prasidės viso choro repeticijos, į kurias komisija prašo visų choristų stropiai lankytis.

• **Delia Lydia Palubinskaitė** 19 liepos 1969 m. sukūrė šeimos židinį su Jurgiu Stringa. Moterystės ryšį Aušros Vartų liet. bažnyčioje palaimino kun. J. Petraitis. Jaunuosius prie altoriaus palydėjo Jose Michnowich ir Francisca Zabuala de Stringa. Turtingos vestuvinės vaišės buvo Lietuvių salione, dalyvaujant skaitlingai Palubinskų giminei, jų tarpe nesenai iš Š. Amerikos grįžusi p. O. Palubinskienė ir daug pažįstamų ir draugų.

• **Steponas Degulis** jau kuris laikas serga, paguldytas ligoninėje Policlinico Avellaneda, III a. 7 salė, 3 lova. Lankymo val. 14 - 15 val.

• **Henrikas Leščius,** kuris prieš kurį laiką buvo išvykęs į Š. Ameriką aplankyti savo brolio, grįžo į Argentiną. Mano sutvarkyti namų pardavimo ir kitus reikalus, po to grįs atgal į JAV nuolatiniam apsigyvenimui.

RUGPIŪČIO 30 d.
21 val. ruošia

TARPTAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ

dalyvaujant "Atžalyno" šokėjams ir kitoms grupėms. Bendri šokiai grojant orkestrui.
Įėjimas 300 pezų.

Valdyba.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ ARGENTINOJE ir JAUNIMAS LUA

rengia rugsėjo 27 d. 21 val. Dr. V. Kudirkos patalpose, Av. San Martin 3175, Lanus

PAVASARIO SUIKIMĄ

Bus renkama Pavasario Karalienė ir Princesės. Užkandžiai. Ypatingos premijos. Šokiams gros **orkestras.**

NAUJO ALTORIAUS IŠLAIDŲ PADENGIMUI AUKOJO:

6.000 — Emilija Saulit; 5.000 — Julija Bubliauskienė, Balys ir Uršulė Šilaikiai; 1.200 — Pr. Gailiūnienė; 1.000 — Pranas Jonaitis, Jonas Jankūnas, Karolina Krutienė, Ignas Padvalskis, Konstancija Povilonytė, Elena Timinskienė; 600 — O. G. Marciūnienė; 500 — Petras Gibavičius, Julija Karaniauskienė, Karolis Misiūnas, Vincentas Paceržinskas, Vladislava Pajaujienė ir N. N.; 250 — Eleonora; 100 — Elena Spokaitė.

Šalia to yra 30 bevardžių vokų, kuriuose rasta viso 3.150 pezų.

Viso aukų gauta — 30.300 pezų.

Visiems aukavusiems tariame širdingiausią ačiū!

Avellanedos Marijonai.

• Šiame "Laiko" numeryje vedamasis yra ispanų kalboje, nes šis numeris bus patiektas įvairiems Avellanedos savivaldybės aukštiems pareigūnams ir pačiam ponui burmistrui, kuris mums pažadėjo, duoti gatvę duodant jai LITUANIA vardą. Gatvės atidarymo iškilmės įvyks rugsėjo 14 d. Smulkesnę programą pranešime vėliau.

• **Ona ir Pranas Ožinskai** liepos 18 d. išvyko į Lietuvą laikinam vizitui.

• **Robertas Preikša** 26 liepos 1969 m. atšventė savo 18 metų sukaktį. Ta proga jo tėveliai Albinas ir Ona Rymavičiūtė Preikšai suruošė dideles vaišes, kurios tęsėsi porą dienų. Robertas gavo daug brangių dovanų. Be Roberto Preikšų šeimoje yra dar jo sesutė Genutė jau sukūrusi šeimos židinį.

• **Emilijai Balkienei** padovanojusiai bažnyčiai didelį ant sienos pakabinamą medinį rožinį - Tėvai Marijonai nuoširdžiai dėkoja.

• **Delia Leonora Granauskaitė** yra lietuvė radiologė dirbanti Argerich ligoninėj 7 aukštas (Rayos).

• **Rožė Simanauskienė** iš Rosario buvo atvykusi kuriam laikui į Buenos Aires.

• **Emilija Girniūtė** buvo automobilio smarkiai sužeista. Ilgesnį laiką išgulėjusi Alvear ligoninėje, po to Medrano poliklinikoje šiuo metu yra paguldyta klinikoje gatvėse Arditi ir Rocha aukštumas Sta. Fe 2000, V. Adelina. (Reikia važiuoti traukiniu nuo Retiro).

• **Sigizmundas Nacius** išbuvęs 7 metus Š. Amerikoje, šiomis dienomis atvyko į Argentiną, kur žada ilgesnį laiką pasilikti.

• **Balys Dėdelė,** sveikatai sušlubavus, yra paguldytas Alvear ligoninėje, ruošiamasi daryti chirurginę operaciją.

• **Liolės Zakarauskaitės ir Augustino Morkūno** namuose 26.7.69. buvo jauki šventė jų sūnaus Nestor 6 metų ir dukrelės Lilijanos 4 metų sukakčiai atžymėti. Šventėje dalyvavo skaitlingas artimųjų būrys, krikšto tėvai bei giminės.

Dr. JONAS SIMANAUSKAS
(Gydytojas - chirurgas)
Priima savo namuose: Pirmad., Antr., Ketv. ir Penktadienį nuo 17 iki 20 val.
Caa-Guazu 283 — Lanus
T. E. 241-7942

LAIKAS

PATRIJOTINIO RELIGINIO TURINIO LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — Augustinas Steigvilas. Administratorius — Pio Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — grąžinami tik autoriaus prašant. Kaina Argentinoje metams $ 900.— administracijoje; $ 1.000.— namuose. Kitur — metams 3 dol. Oro pasštas met. 6 dol.

LIETUVIŠKOS ŠEIMOS IR ŠVIETIMO METAI

XXI Metai — Nr. 448 1969 m. rugpiūčio 6 d.

ŠAUNIOS LIETUVIŠKOS SUŽIEDUOTUVĖS

Užsienyje gyvenantiems lietuviams, o ypač jų vaikams, vis labiau gręsia nutautėjimo pavojus, kuris tuo labiau pasireiškia sukuriant mišrias šeimas. Tačiau ačiū Dievui, yra dar gražaus mūsų jaunimo, kuris suduro lietuviškus šeimų židinius.

Šiuo atžvilgiu galime pasidžiaugti bei pasididžiuoti liepos 12 dienos vakare įvykusiomis sužieduotuvėmis Baltrūnų namuose, — Ombu 461, Valentin Alsinoje, — kur įvyko pasikeitimas žiedais tarp Monikos Baltrūnaitės ir Antano Masiulionio.

Vakaro iškilmės prasidėjo 22.30 valandą sužieduotuvių apeigomis. Žiedus pašventino bei įteikė juos Sužadėtiniams - kun. Juozas Petraitis, MIC, Aušros Vartų parapijos klebonas.

Po to sekė gausios vaišės, kuriose dalyvavo apie 70 pakviestų svečių — giminių, artimųjų ir draugų — iš abiejų šeimų pusės. Sužieduotiniai Monika ir Antanas susilaukė daug malonių sveikinimų ir gavo visą eilę vertingų dovanų. Vakaro metu, žinomas fotografas p. Antanas Kirstukas padarė daug foto nuotraukų, o vaišių paruošimui vadovavo garsi virimo specialistė - panelė Emilija Tūbelytė.

Panelė Monika Baltrūnaitė yra mokytoja, bet dėl esamo mokytojų pertekliaus, turėjo ieškotis skirtingo darbo. Jau antri metai gražiai darbuojasi kaip sekretorė lietuvių parapijoj, Avellanedoj. Antanas Masiulionis gi yra baigęs industrijos mokyklą ir turi darbą metalurgijos fabrike, San Justo mieste. Monika ir Antanas abudu gražiai kalba lietuviškai ir dalyvauja lietuviškame darbe: Monika priklauso Šv. Cecilijos chorui, o Antanas yra aktyvus S.L.A. narys.

Mieliems Sužieduotiniams Monikai ir Antanui linkime gražaus sutarimo bei Dievo palaimos, tikėdamės, kad už kiek laiko apsispręs galutiniam žingsniui - vedybiniam gyvenimui.

Petras Milgaudas.

• **Zuzana Stukaitė** su vyru Leonardo Sandarowich 8.6.69. grįžo iš Šiaurės Amerikos išgyvenusi du metu. Argentinoje žada pasilikti ilgesnį laiką.

• **Jusefą Paserpskienę pasiekė liūdna** žinia iš Lietuvos — ten mirė a.a. Antano ir Andriaus Paserpskių giminaitė Veronika Grebliauskaitė-Lepšienė, kuri paliko vyrą Vincą Lepšį, dukterį ir tris anūkus, jos sūnus žuvo paskutiniame kare.

• **Antanas Pleckaitis** jau kuris laikas serga, paguldytas Lanus ligoninėje, juo rūpinasi žmona su šeima ir draugai.

• **Kazimieras Samuolis,** konstruktorius, mūrydamas namą - challet Banfield, nukrito nuo statybos ir nusilaužė koją. Paguldytas Policlinico Lanus (Arraoz Alfaro), 3 aukštas, salė 1, Ortopedia. Jį globoja jo švogeris Tumosa.

• **Paieškomas** — Estanislao Petkowski — Stasys Petkevičius atvykęs į Argentiną 1927 m. kovo mėn. Yra kilęs iš Vilniaus krašto, Trakų apskr. Bis - Rimdžiūnų km. Ieško brolis Pov. Petkevičius, 6815 S. Campbell St. Chicago Ill. 60629.